

THE
GOVERNANCE
GROUP

Bærekraft og taksonomi i praksis

Line Asker, Direktør – The Governance Group

Agenda

- Bærekraft og ESG
- Bakteppet
- EUs handlingsplan for bærekraftig finans
 - EUs taksonomi
 - ESG offentliggjøringsforordningen
 - Endringer i IORP-regelverket
 - Konsekvenser for pensjonskasser
- Oppsummering

THE
GOVERNANCE
GROUP

Bærekraft og ESG

Begreper

BÆREKRAFT

I 1987 definerte Brundtland-kommisjonen bærekraftig utvikling som en ressursbruk som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. For bedrifter betyr bærekraft å drifte virksomheten slik at dagens beslutninger også vil fungere i overskuelig fremtid når det gjelder økonomiske, miljømessige og sosiale forhold.

ESG

ESG står for «Environmental, Social and Governance», og kan oversettes til miljø-, sosiale og styringsmessige forhold. Begrepet brukes i økende grad med samme betydning som begrepet «bærekraft».

GRØNN FINANS / GRØNNE AKSJER

Grønn finans er finansielle instrumenter som er spesifikt knyttet til investering i eller finansiering av aktivitet som bidrar til eksempelvis lavere utslipp av klimagasser.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

I 2015 vedtok FNs medlemsland 17 globale mål for en bærekraftig utvikling frem mot 2030. Målene dekker både utviklingsland og industrialiserte land og har hatt stor gjennomslagskraft også i næringslivet, der målene gjerne brukes som basis for bærekraftstrategier og -rapportering.

ESG?

“2020 is a ‘Tipping Point’ for ESG”
(Nasdaq CEO Adena Friedman, 2020)

Getting to Zero
Coalition

Miljø (E)	Sosiale (S)	Styringsmessige (G)
• Klimaendringer • Miljøkatastrofer • Biomangfold • Vannressurser • Sirkulærøkonomi • Avfallshåndtering • Forurensning	• Menneskerettigheter • Arbeidstakerforhold • Likestilling • Sykefravær og skader • Fattigdom	• Kontroll- og varslingsystemer • Korrupsjon • Hvitvasking • Transparens • Strategi

Utvikling - Bærekraft og ESG

**BLOMSTER OG
GLADE BARN**

1998 – 2008

PLIKT OG KRAV

2009 – 2014

FINANS VÅKNER

2015 – 2016

**FRA STØY TIL
SUBSTANS**

2017-2019

**ØKENDE
REGULERING**

2020-?

THE
GOVERNANCE
GROUP

Bakteppet

Miljøet utgjør den største trusselen mot kloden

Ekspertene på økonomitoppmøtet i Davos er klare på at miljøtrusler utgjør de største farene for kloden det neste tiåret.

🕒 1 min Publisert: 15.01.20 – 10.35 Oppdatert: 6 dager siden

Australia brenner. Her fra småbyen Nerrigundah. (Foto: Siobhan Threlfall/AP/NTB Scanpix)

WORLD
ECONOMIC
FORUM

COMMITTED TO
IMPROVING THE STATE
OF THE WORLD

Evolving Risks Landscape

Top Global Risks by Likelihood

	1st	2nd	3rd	4th	5th
2021	Extreme weather	Climate action failure	Human environmental damage	Infectious diseases	Biodiversity loss
2020	Extreme weather	Climate action failure	Natural disasters	Biodiversity loss	Human-made environmental disasters
2019	Extreme weather	Climate action failure	Natural disasters	Data fraud or theft	Cyberattacks
2018	Extreme weather	Natural disasters	Cyberattacks	Data fraud or theft	Climate action failure
2017	Extreme weather	Involuntary migration	Natural disasters	Terrorist attacks	Data fraud or theft
2016	Involuntary migration	Extreme weather	Climate action failure	Interstate conflict	Natural catastrophes
2015	Interstate conflict	Extreme weather	Failure of national governance	State collapse or crisis	Unemployment

DNB har nektet kunder som forurensrer å få lån: – Lavere utslipp gir lavere rente

DNB gir lavere rente til selskaper som satser på klima – og har nektet å finansiere selskaper som ikke tar klimahensyn. – Lavere utslipp gir lavere rente, sier DNB-sjef Kjerstin Braathen.

AKSJELIVE

BØRS

E24+

TIPS OSS

DET GRØNNE SKIFTET

Eksperter spår at bærekraft blir normen i finansbransjen dette tiåret

Ekspertene enes om at bærekraft vil ha mer å si i finansbransjen i tiåret som kommer.

Bloomberg

Finance

Climate Threat Spurs Record Sales of Sustainable Bonds and Loans

Finansnæringa er meir oppteken av klima: – Stor endring

Finansnæringa har fått auga opp for den økonomiske risikoen ved klimaendringane. No bankar dei på døra til klimaforskarane for å forstå kva som er i ferd med å skje med kloden vår.

“Grønt” er i vinden på Oslo børs

GJENNOMBRUDD PÅ OSLO BØRS: 54 NYNOTERINGER – 17 AV DEM «GRØNNE»

2016

x5

Markedsverdien av de «grønne» selskapene estimeres til NOK 200 mrd

2019

x3

Norske selskaper hentet 2,6 mrd euro i grønne obligasjonslån i 2020

2019

x2

505 nye bærekraftsfond lansert i det europeiske markedet

2019

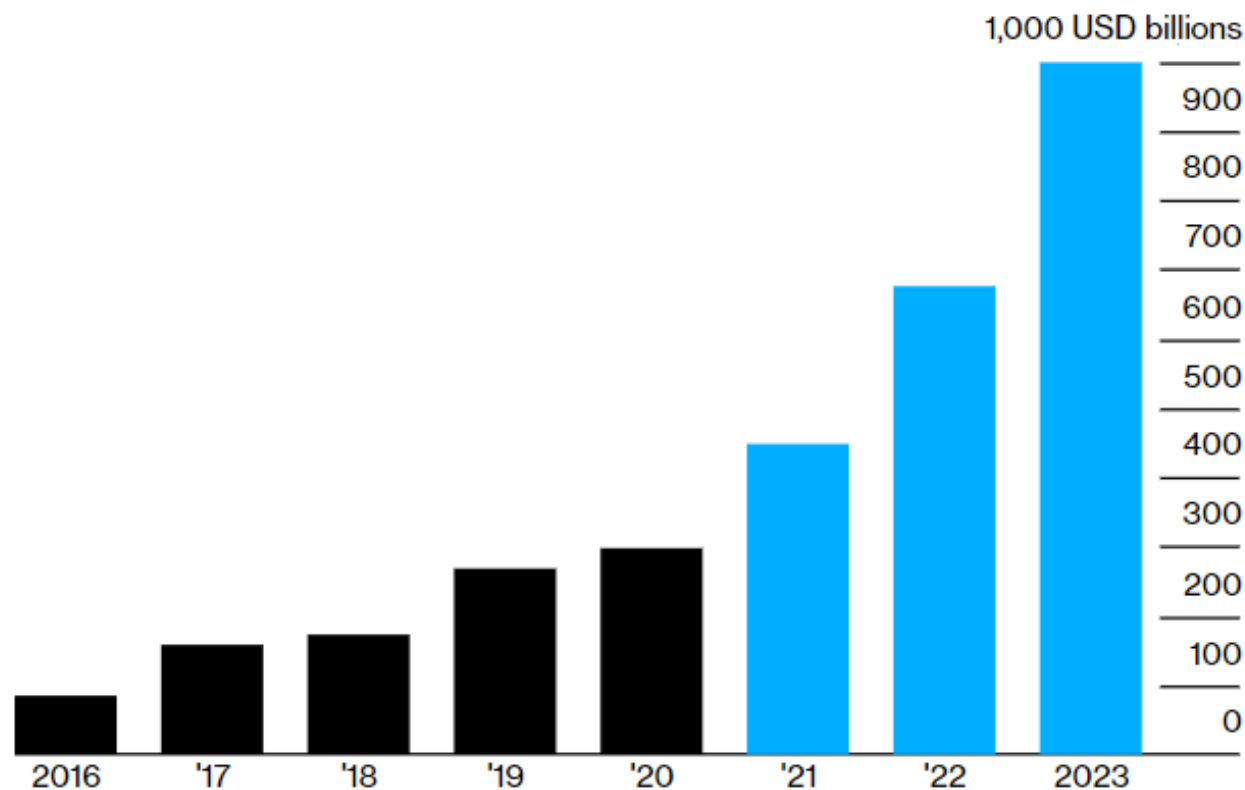
x2

Markedet for salg av ESG-data forventes å krysse én milliard USD- i 2021

Sterk vekst i grønne obligasjoner

Green bond issuance could hit the trillion-dollar mark in 2023

■ Green bond issuance

Source: Climate Bonds Initiative

Note: 2021, 2022 and 2023 figures are CBI forecasts

THE
GOVERNANCE
GROUP

EUs handlingsplan

EUs arbeid med bærekraftig finans

- *En «gamechanger»*

Bærekraft, ESG og grønn finans blir nå regulert!

EUs handlingsplan for bærekraftig finans

FORMÅL

- Omdirigere kapitalflyten til bærekraftige investeringer
- Styrke finansiell stabilitet ved å håndtere klimarisiko mv.
- Økt transparens og langsiktighet

EUs handlingsplan for bærekraftig finans

Tiltak lansert i mars 2018

- Etablering av et **klassifiseringssystem (taksonomi)** for bærekraftige aktiviteter
- Etablering av **grønne merkeordninger** for finansielle produkter
 - **EU Ecolabel** for finansielle produkter
 - **EU green bond** standard
- Integrering av bærekraft i **finansiell rådgivning, i kredittvurderinger og finansielle analyser**
- Økt **transparens** og **økte rapporteringskrav** på bærekraft
- **Integrere ESG-risiko i soliditetsregelverket** for banker og forsikringsselskaper

Ytterligere initiativ lansert i sommer!

To regelsett «på trappene» i Norge

- **EUs klassifiseringssystem** (taksonomi) for bærekraftige aktiviteter
 - **SFDR** (ESG offentliggjøringsforordningen)
-
- Tas inn i norsk rett via «*Lov om bærekraftig finans*»
 - Stortingsbehandling ventet i desember
 - Ikrafttredelsesdato i Norge er p.t. uavklart

REGULATION (EU) 2020/852 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 18 June 2020
on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment, and amending Regulation (EU) 2019/2088
(Text with EEA relevance)

REGULATION (EU) 2019/2088 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 27 November 2019
on sustainability-related disclosures in the financial services sector
(Text with EEA relevance)

Prop. 208 LS

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Lov om offentliggjøring av
bærekraftsinformasjon i finanssektoren og
et rammeverk for bærekraftige investeringer
og samtykke til deltagelse i en beslutning
i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen
av forordning (EU) 2019/2088 og forordning
(EU) 2020/852

EUs taksonomi – Oppsummert

■ HVA:

Ensartet definisjon av bærekraftige økonomiske aktiviteter

- Motvirker grønnvasking
- Gir økt standardisering og transparens

■ HVORFOR:

Kanaliserer kapital til bærekraftige økonomiske aktiviteter

- Selskaper med bærekraftige aktiviteter kan få tilgang til “grønn” finansiering

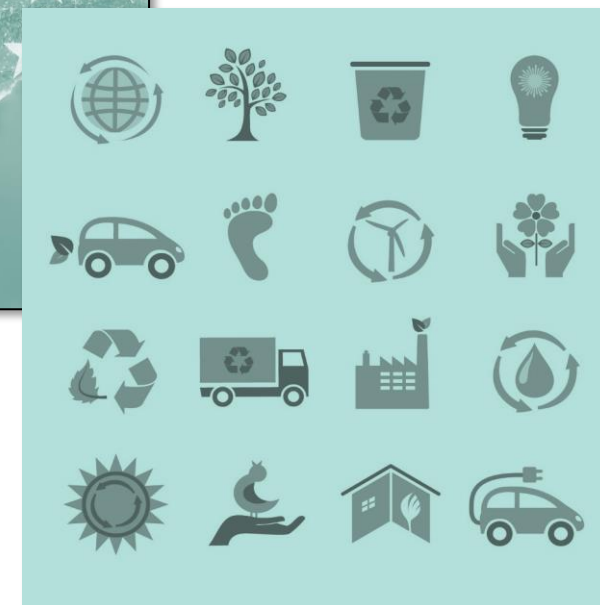
■ HVORDAN:

Taksonomien innfører kriterier som definerer hvilke økonomiske aktiviteter som kan anses som bærekraftige for investeringsformål

- En liste/et oppslagsverk

■ NÅR:

De første rapporteringskravene trer i kraft i EU fra 1. januar 2022. Mer omfattende rapporteringskrav fra 1. januar 2023.

Hva taksonomien er og ikke er:

Taksonomien er:

- En liste over økonomiske aktiviteter som anses som bærekraftige for investeringsformål
- En obligatorisk liste å investere i, en rangering av gode og dårlige selskap, en merkeordning, en ekskluderingsliste

Taksonomien er ikke:

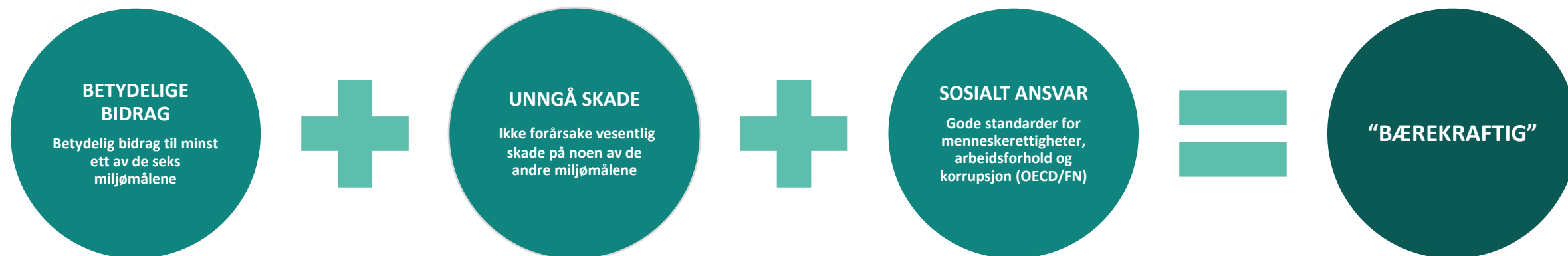
Hva taksonomien gjør:

- Definerer lavkarbon aktiviteter i tråd med Parisavtalen, samt omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter

Hva taksonomien ikke gjør:

- Definerer “brune” aktiviteter. Det som ikke er “grønt” er ikke nødvendigvis “brunt”

Hva er en bærekraftig aktivitet?

- 1. Begrense klimaendringer
- 2. Klimatilpasning
- 3. Bevare marine økosystemer

- 4. Sirkulærøkonomi
- 5. Forebygge forurensning
- 6. Beskytte økosystemer

Trinn 1: Betydelig bidrag

Kriterier og terskelverdier

1. Begrense klimaendringer

2. Klimatilpasning

Kriterier er p.t.
kun utviklet for
disse to målene

3. Bevare marine økosystemer

4. Sirkulærøkonomi

5. Forebygge forurensning

6. Beskytte økosystemer

Trinn 2: Unngå skade

Do No Significant Harm (DNSH) – terskelverdier og krav

UNNGÅ SKADE

Ikke forårsake vesentlig skade på noen av de andre miljømålene

INGEN VESENTLIG SKADE

- For å klassifiseres som bærekraftig må det dokumenteres at aktiviteten ikke går på bekostning av noen av de andre miljømålene

EKSEMPEL

- Eiendomsutviklingsprosjekter må hensynta fysiske klimaendringer og kan ikke skape vesentlig skade på lokale økosystemer

PRAKTISK BETYDNING

- Selskap må dokumentere overholdelse av DNSH-kriteriene koblet til sin aktivitet

Trinn 3: Sosialt ansvar

Minimum safeguards – viser til retningslinjer fra OECD, FN og ILO

SOSIALT ANSVAR

Gode standarder for
menneskerettigheter,
arbeidsforhold og korrupsjon
(OECD/FN)

Minimums- standarder

- For å klassifiseres som bærekraftig, må aktiviteten utføres i tråd med minimumsstandarder innen menneskerettigheter, arbeidsforhold og korrupsjon

Eksempel

- Et eiendomsprosjekt er ikke bærekraftig dersom de ansatte ikke har ordnede arbeidsforhold

Praktisk tilnærming

- Selskapet må dokumentere styringssystem for å ivareta internasjonale minimumsstandarder

Hvilke aktører gjelder taksonomien for?

Finansmarkedsdeltakere

- Kapitalforvaltere mv. som tilbyr bærekraftige investeringsprodukter må opplyse om produktets grønne andel (ihht. taksonomiens definisjoner)
- Store kapitalforvaltere, investeringsforetak mv. (>500 ansatte) får egne rapporteringskrav

Store ikke-finansielle selskap

- I første omgang gjelder kravet store børsnoterte foretak, inkl. banker og forsikringsselskap med >500 ansatte
- Rapporteringskravet vil utvides til å omfatte alle store foretak fra FY 2023 (selskaper med >250 ansatte)

Rapporteringskravet i EUs taksonomi

Ikke-finansielle selskap

1. Andelen **omsetning** fra taksonomirelaterte produkter og tjenester.
2. Andelen av **investeringer (CapEx)** knyttet til taksonomirelaterte eiendeler/prosesser
3. Andelen **operasjonelle kostnader (OpEx)** knyttet til taksonomirelaterte eiendeler/prosesser

REVENUE

■ Aligned ■ Not aligned ■ Not categorised

CAPEX

■ Aligned ■ Not aligned ■ Not categorised

OPEX

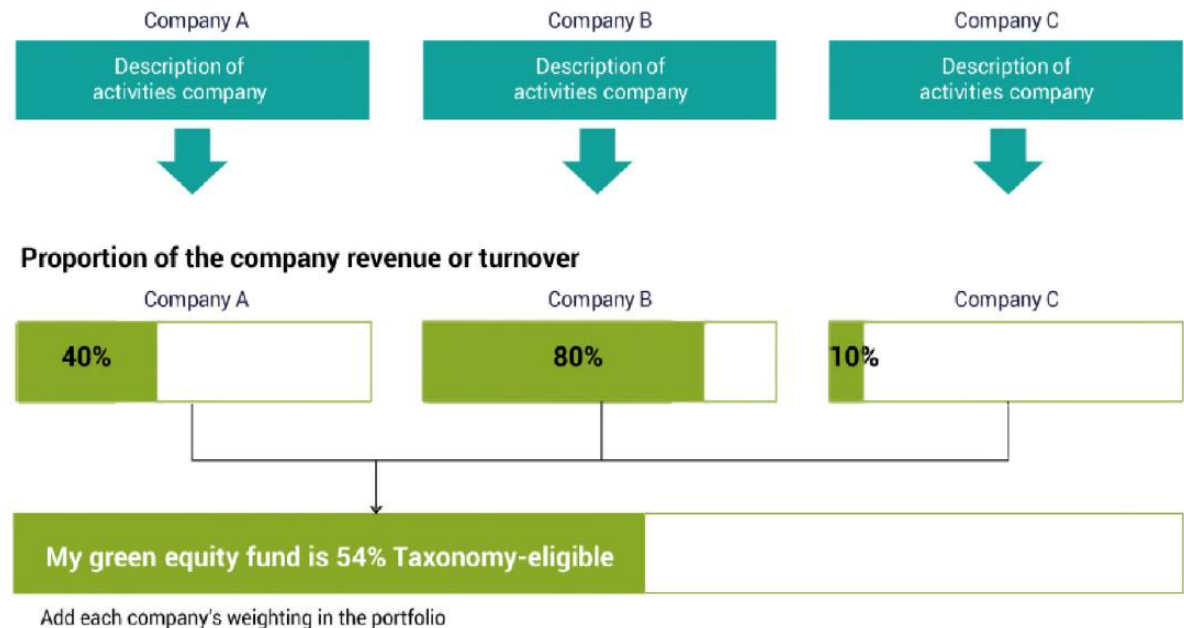

■ Aligned ■ Not aligned ■ Not categorised

Konsekvens for kapitalforvaltere

- For «bærekraftige» investeringsprodukter (fond mv.) må den «**grønne taksonomiandelen**» oppgis
 - Ikke et prosentkrav for å defineres som et bærekraftig investeringsprodukt, men et opplysningskrav
- Store kapitalforvaltere (>500 ansatte) må rapportere om grønn andel av total AuM

How to apply the taxonomy to an equity portfolio

ESG offentliggjøringsforordningen (SFDR)

Formål: Økt transparens finansielle produkters bærekraft, samt hvordan aktørene integrerer bærekraftshensyn i investeringsbeslutninger mv.

Krav: Må gi opplysninger om:

- Foretakets retningslinjer for integrering av ESG-risiko i investeringsbeslutninger.
 - Negative virkninger av foretakets virksomhet på bærekraftsfaktorer,
 - evt. hvis foretaket ikke tar hensyn til slike negative virkninger, skal dette begrunnes.
- **Nivå 1-regelverket** trådte i kraft i EU 10. mars i år
- De overordnede bestemmelsene må overholdes, men lite «guiding» ift. hvordan informasjonen skal gis
- **Nivå 2-regelverket** trer (ventelig) i kraft 1. juli 2022
- Siste forslag offentliggjort 22. oktober
 - Inneholder konkrete indikatorer, maler mv.

Tre nivåer av fond/finansprodukter

Tre nivåer av fond/finansprodukter:

1. **Mørkegrønne (art. 9):** Fond/produkter som har bærekraftige investeringer som formål
2. **Lysegrønne (art. 8):** Fond/produkter som integrerer bærekraftshensyn
3. **Andre fond**

Mørkegrønne fond

Bærekraftige investeringer er formålet

Lysegrønne fond

Integrerer bærekraftshensyn

Andre fond

Hva med pensjonskasser?

FREE What is the role for pension schemes in EU sustainable finance regulation?

Is a voluntary approach enough to meet their social responsibilities and to hold them socially accountable?

- SFDR omfatter også pensjonsforetak
 - Må offentliggjøre hvordan bærekraft og ESG integreres i investeringsbeslutninger og om negative ESG-effekter hensyntas
 - Informasjonen skal gjøres tilgjengelig for potensielle medlemmer, medlemmer mv. (elektronisk eller skriftlig)
- MEN: Sentrale deler av SFDR-regelverket er frivillig for foretak med under 500 ansatte

Pensjonskasser

ESG-krav i det reviderte Tjenestepensjonsdirektivet (IORP II)

Endringene trer sannsynligvis i kraft i løpet av 2022

Høringsnotat fra Finanstilsynet foreslår følgende:

- Pensjonsforetakenes kapitalforvaltningsstrategi skal inneholde en **vurdering** av om ESG-faktorer skal hensyntas i kapitalforvaltningen (innenfor rammen av prinsippet om forsvarlig kapitalforvaltning)
 - Ikke krav om at pensjonsforetak må hensynta ESG-faktorer i kapitalforvaltningen
 - Men må ha et bevisst forhold til hvorvidt ESG-forhold skal hensyntas i kapitalforvaltningen, og eventuelt på hvilken måte
- Pensjonsforetakene styringssystem skal vurderes jevnlig. Det skal omfatte en regelmessig vurdering av ESG-faktorer i forbindelse med kapitalforvaltningen
- ESG-risikoer i investeringsporteføljen skal inngå i risikostyringen (hvis relevante)

Forventning om økte ESG-krav fremover

“pension funds should be required to consider the environmental and/or social impact of their investment activity as well as the implications of environmental, social or governance factors for their investment portfolios”

Gabriel Bernardino (former chair of EIOPA), mars 2021

Oppsummering og veien videre

- Oppmerksomheten rundt ESG og bærekraft har økt
 - Vil få konsekvenser også for pensjonskasser
- **EUs taksonomi** gjelder ikke direkte for pensjonskasser
- ESG offentliggjøringsforordningen (**SFDR**) stiller krav om økt offentliggjøring om ESG-forhold
- Økte krav via **IORP II** er på vei
 - Må ikke integrere ESG i kapitalforvaltningen, men må ha et bevisst forhold til ESG
 - Regelmessig vurdering av styringssystemet skal inkludere vurdering av ESG-faktorer i kapitalforvaltningen
 - ESG-risiko skal inkluderes i risikostyringen (dersom relevant)
- Bør starte opp arbeid med å integrere ESG i forvaltning og i risikostyring
- TIPS: Se hen til SFDR regelverket for KPIer mv.

Indicators applicable to investments in investee companies						
Adverse sustainability indicator		Metric	Impact [year n]	Impact [year n-1]	Explanation	Actions taken
CLIMATE AND OTHER ENVIRONMENT-RELATED INDICATORS						
Greenhouse gas emissions	1. GHG emissions	Scope 1 GHG emissions				
		Scope 2 GHG emissions				
		From 1 January 2023, Scope 3 GHG emissions				
		Total GHG emissions				
	2. Carbon footprint	Carbon footprint				
	3. GHG intensity of investee companies	GHG intensity of investee companies				
	4. Exposure to companies active in the fossil fuel sector	Share of investments in companies active in the fossil fuel sector				

THE
GOVERNANCE
GROUP

line@thegovgroup.org
tlf: +47 930 25 332

The Governance Group
Grev Wedels plass 2
0151 Oslo, Norway

thegovgroup.org